

TÜRKÇE’NİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİNDE DİNLEME BECERİSİNİ GELİŞTİRMEDE WEB RADYO VE PODCAST UYGULAMALARI*

Osman COŞKUN**

Murat DEMİRKAN***

** Yrd. Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, ocoskun77@gmail.com

*** Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, demirkan2002@gmail.com

ÖZET

Web radyo, internet bağlantısı sayesinde anlık olarak yayın yapan medya ortamlarından biridir. Web radyolar, podcast dosyaları sayesinde önceden kaydedilmiş dijital ses ve görüntü dosyalarını da ihtiva eder. Söz konusu dosyalar, çeşitli programlar vasıtasıyla bilgisayar, tablet, cep telefonu ve akıllı telefonlara kaydedilebilir. Podcast aracılığıyla yapılan dinleme etkinlikleri, dinlediğini anlama becerisini geliştirmeye katkı sağladığı gibi güncel yayınlara yer vermesi, kültürel öğeleri barındırması ve gerçek hayattan seçilmiş olması dolayısıyla dil öğretimine katkı sağlar. Günümüzün yeni neslin gündelik hayatında bilgisayar, MP3 Oynatıcı, tablet, akıllı telefonları çok yaygın bir şekilde kullanmaktadır. Bu iletişim araçlarını kullanırken web 2.0 kolaylığından faydalanıp sosyal medya, blog, interaktif sözlükler, web sayfaları ve podcast (cep radyosu) uygulamalarını hiç zorlanmadan kullanarak bilgiye ulaşım, bilgiyi ve becerilerini bu kanallarla yayabiliyorlar. Podcast uygulamalarının tarihçesine göz atarken, 90’ların sonu ile 2000’li yılların başlarındaki bilgisayar ve internet teknolojilerinin eğitim alanında yoğun olarak kullanıldığı bir dönem olduğuna vurgu yapmak gerekir. Podcast uygulaması temelde Web 2.0 internet sitelerinin ve RSS gibi yeni teknolojilerin yaygınlaşmayla ortaya çıkmıştır. Birçok değişik alana hizmet veren uygulama, hiç kuşkusuz eğitimde de çok faydalı bir araç olarak varlığını sürdürmektedir. Zamandan tasarruf etmek amacıyla “uzaktan eğitim” kapsamında kullanılan podcast uygulamaları, dil eğitiminde kullanılan podcast’ler ile kesinlikle karıştırılmamalıdır. Yabancı dil eğitiminde becerileri geliştirmeye yönelik podcast etkinlikleri doğrudan dersin amacına uygun, dil öğretim ilkelerine göre hazırlanır. Çalışma boyunca podcaslerin uygulama süreçleri teknik ve pedagojik bakımdan incelenecektir. Podcast destekli uygulama örnekleri sunulurken bu tür faaliyetlerin Türkçe’nin yabancı dil olarak öğretimine ne tür katkıları olabileceği konusu irdelenecektir.

Anahtar sözcükler: Podcast, web radyo, Türkçe’nin yabancı dil olarak öğretimi, dinleme.

ABSTRACT

Web radio is one of the media platforms that broadcast transiently through internet connection. Web radios involve digital volume and image files that recorded beforehand by means of podcast files. Mentioned files can

---

* Bu çalışma 23-25 Nisan 2015 tarihlerinde Belçika-Ghent’te gerçekleştirilen “1. Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kongresinde” sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

be saved on computers, tablets, mobile and smart phones via various applications. Listening activities which are done through podcast contribute to language teaching in consideration of including up-to-date broadcasts, cultural factors and chosen from real life as they contribute to improve the listening comprehension skills. Computers, MP3 Players, tablets, smart phones are widely used in today's new generation's daily lives. When using these communication tools by taking advantage of the ease of Web 2.0, they can disseminate information and their abilities via these channels by using social media, blog, interactive dictionaries, web pages and podcast (pocket radio) without any difficulty. As browsing the history of podcast application, it is necessary to emphasize that the end of 90s and the beginning of 2000s was the era in which computer and internet technologies were widely used in education field. Podcast application basically emerged with the spread of the new technologies such as Web 2.0 internet sites and RSS. The application serving in many different fields undoubtedly remains as a very useful tool also in education. Podcast applications used within the scope of the 'distance education' in order to save time should not be confused with the podcasts that are used in language education. Podcast activities aimed at improving the skills in a foreign language education are directly prepared for the purpose of the course and in terms of the principles of language teaching. The implementation processes of podcasts will be examined from technical and pedagogical aspects throughout the study. The issue of which type of contributions do such activities may be to the teaching of Turkish as a foreign language will be examined by presenting podcast assisted application examples.

Keywords: Podcast, web radio, teaching Turkish as a foreign language, listening.

1. GİRİŞ

Gelişen dünyada teknoloji ve buna bağlı olarak internet kullanımı hızla artmıştır. Bu artış hiç kuşkusuz her alanı olduğu gibi eğitim öğretimi de çok yakından ilgilienmektedir. Bu çerçevede yabancı dil öğretiminin de teknoloji ve internet kullanımıyla doğrudan ilişkili olduğu söylenebilir. Yabancı dil öğretiminde önemli bir paya sahip olan dinleme becerisini geliştirmeye yönelik çeşitli uygulamalar oluşturulmakta ancak bunlar günümüz teknolojisi düşünüldüğünde nicel olarak oldukça geride kalmaktadır. Yeni teknolojinin hayatımıza bu denli hâkim oluşu, yabancı dil eğitiminde de bu araçlardan tam kapasite ile yararlanmayı gerektirecektir. Artık zaman ve teknolojinin uyumunda söz etmek mümkün zira birçok gündelik hayat sorunumuzu zamandan kazanarak teknoloji ve internet kullanımıyla çözebiliyoruz.

1.1 Kavramsal Çerçeve

Yabancı dil öğretiminde teknoloji kullanımının 1960'lara kadar uzandığını söyleyebiliriz. Bu kullanım giderek hız kazanmış ve günümüzde yabancı dil eğitimini de teknolojik gelişmelerden ayrı düşünmek imkânsız hale gelmiştir. Yabancı dil öğretiminde dinleme, konuşma, okuma, yazma becerilerinden genellikle okuma, yazma ve konuşmayı geliştirmeye yönelik çalışmalara yönelinmiş, dinleme becerisi tabir-i yerindeyse ihmal edilmiştir. Hâlbuki dinleme becerisi, konuşma, okuma ve yazma becerileriyle içedir ve bunların bir nevi-i sağlaması niteliğindedir. Dinlediğini anlayan öğrenci bunu yazı diline de rahatça aktarabilecektir. Dinleme becerisinin önemi son yıllarda daha iyi kavranmış olmalı ki, dünyada birçok üniversite yeni bir teknoloji ile uzaktan eğitim imkânı sağlamakta ve çeşitli kanallarla bilgiyi muhataplarına ulaştırmaktadır.

Artık “teknoloji çağı” olarak anılan günümüzde yabancı dil eğitiminde de hedef kitlenin yapısı değişmiş, eskiye nazaran farklı hedefleri olan, farklı alışkanlıkları olan dolayısıyla da farklı öğrenme biçimlerine sahip bireyler ortaya çıkmıştır. Değişen onca alışkanlık, hedef ve öğrenme biçimi de eğitimde kullanılacak araç ve gereçleri doğrudan etkilemiştir. Artık eskiden kullanılan yöntemler ve araçlar etkinliğini yitirmiş, alışkanlıkları değişen hedef kitlenin ihtiyaçlarına cevap vermede yetersiz kalmaktadır. Günümüzün yeni neslin gündelik hayatında bilgisayar, MP3 Oynatıcı, tablet, akıllı telefonları çok yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Bu iletişim araçlarını kullanırken web 2.0 kolaylığından faydalanıp sosyal medya, blog, interaktif sözlükler, web sayfaları ve podcast (cep radyosu) uygulamalarını hiç zorlanmadan kullanarak bilgiye ulaşım, bilgiyi ve becerilerini bu kanallarla yayabiliyorlar. Podcast uygulamalarının tarihçesine göz atarken, 90’ların sonu ile 2000’li yılların başlarındaki bilgisayar ve internet teknolojilerinin eğitim alanında yoğun olarak kullanıldığı bir dönem olduğuna vurgu yapmak gerekir. Podcast uygulaması temelde Web 2.0 internet sitelerinin ve RSS gibi yeni teknolojilerin yaygınlaşmasıyla ortaya çıkmıştır. Birçok değişik alana hizmet veren uygulama, hiç kuşkusuz eğitimde de çok faydalı bir araç olarak varlığını sürdürmektedir. Zamandan tasarruf etmek amacıyla “uzaktan eğitim” kapsamında kullanılan podcast uygulamaları, dil eğitiminde kullanılan podcast’ler ile kesinlikle karıştırılmamalıdır. Yabancı dil eğitiminde becerileri geliştirmeye yönelik podcast etkinlikleri doğrudan dersin amacına uygun, dil öğretim ilkelerine göre hazırlanır. Podcast uygulamalarının yabancı dil öğretiminde kullanılmaya başlaması 2000’li yılların başına denk gelir. Duke Üniversitesi’nde yapılan bir uygulamayla dil sınıfında öğrencilerden kendi podcast’lerini oluşturmaları (kaydetmeleri) istenmiş, hem sözlü hem de yazılı anlatımda becerilerini arttırmak hedeflenmiştir. Graham Stanley (G. Stanley,2006) podcast kullanımına bağlı olarak öğrencilerin dil öğrenmede motivasyonlarında artış gözlemlendiği gibi, dersin akışında sadece öğretmenin karar mekanizması haline gelmesinin de önüne geçildiğini vurgular.

1.1.1 Podcast (Cep yayını) ve Web (Çevrimiçi radyo) nedir ?

İnternet Radyo teknik gelişmelerin sonucu olan internet radyo, dijital bir ses dosyası veya bir ses yayınının internet üzerinden küçük parçalar halinde yayın yapılma işlemidir.

Buradaki amaç günümüzün bilinen ‘Radyo’ hissini tam aktarabilmek ve sunmaktır. İnternet radyo yayını; internette herhangi bir lokasyonda(yerleşik ortamda) bulunan bir sunucudan radyo yayınının veya ses dosyalarının ‘stream’ (aynı zamanda aktarım) şeklinde kullanıcıya, bilgisayarında bulunan bir yazılım / program üzerinden veya kullanıcının sahip olduğu bir internet radyo alıcısı tarafından ulaşması işlemidir. Camille Brachet’nin yaptığı tanıma göre podcast kavramının terim kökeni ise *iPod* (Apple markasının Mp3 oynatıcısı) ve İngilizce’de “yayın” anlamına gelen *broadcasting* birleşiminden oluşmuştur. Sesli/görsel malzemelerin yayını ve indirilmesini sağlayan bu sistem öncelikli olarak İpod gibi taşınabilir müzik oynatıcılarına yöneliktir (Brachet, 2006, s. 2). Fakat her ne kadar taşınabilir müzik oynatıcılarına yönelik olduğu düşünülse de bu işitsel yayınları bilgisayardan, akıllı telefonlardan ve tabletlerden dinleyebilir ve izleyebilirsiniz.

1.1.2 Podcast Uygulamalarının Türkçe Öğretimindeki Yeri ve Önemi Nedir?

Bu tür kayıtlar, özellikle Türkçe'nin öğretimine yönelik hazırlanmış podcast'ler olabileceği gibi tamamen farklı amaçlarla da hazırlanmış olabilir. Bu tür yayınların yabancı dil öğreniminde etkileri Cuq ve Grucca ve Fransa Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırladıkları metinlerde açıkça belirtilmiştir. Buna göre "otantik"(gerçek yaşam kesitleri, gerçek metinler) podcast'ler:

1. Öğrenilen dil gerçek hayattan kesitlerle sunar. Buna bağlı olarak dili öğrenen adaylar sözlü anlatım becerilerini güçlendirir ve dili konuşurken kendilerine has bir tavır benimserler.
2. Yazılı ders kitabında yer almayan fakat öğrenciler için son derece önemli yardımcı materyal niteliği taşırlar
3. Sosyo-kültürel unsurların da aktarıldığı bir üslubu yansıtarak dilin farklı kullanımına aşina olmalarını sağlar.
4. Dili öğrenen kişiler artık başkalarının dinleme hızına ayak uydurmak zorunda değildirler. Kendi seviyelerine göre dinleme hızlarına karar verebilir, dinleme etkinliklerini kendileri yönetirler (Cuq ve Gruca : 2003, Aktaran : Sancler, 2012, s.59).

2. YÖNTEM

Yabancı dil öğretiminde Podcast kullanılmasının gerekçesini şu şekilde ifade edebiliriz: Yabancı Dil öğretiminde podcast kayıtlarından yararlanmak hem öğrencilerin dil öğrenme şevkini arttıracak hem de dersi daha etkili bir şekilde işleme imkânı verecektir. Podcast uygulamaları kolay ulaşılabilir ve kolay dinlenebilir olması sebebiyle yabancı dil eğitiminde çok önemli bir yere sahiptir. Sınırsız sayıda podcast seçeneği sayesinde dersin amacına, hedeflenen becerilere uygun olanını bulmak oldukça kolaydır.

Podcast Destekli Örnek Etkinlik Planı: Podcast uygulamalarını Türkçe'nin yabancı dil olarak öğretilmesinde nasıl kullanılabileceğine dair örnek bir çalışma geliştirildi. Bu doğrultuda, yapısalcı öğrenme yöntemine uygun olarak bir etkinlik senaryosu üzerinde çalışıldı. Bu etkinlik senaryosunu hazırlarken öncelikle öğrencilerin dil düzeyleri belirlendi. Daha sonra bu düzeye göre «*hedeflenen kazanımları*»'nı listesi çıkarıldı. Bu belirlenen hedefler doğrultusunda;

-Öğrencilerin öğrendikleri dile yönelik uygun «temanın» seçilmesi,

-Hem Türk dilinin gelişmesiyle ilgili hem de Türk kültürüyle ilgili bir podcast olması,

-Temanın belirlenmesinde Avrupa Ortak Başvuru Metni'nde belirtilen «İletişim Temaları /Entelektüel ve Sanatsal Araştırmalar» başlığını temel alınması,

-Uygun podcast kaydını seçmek için internet aracılığıyla çalışılan konu bağlamında podcast dinleme çalışması süreçlerinden geçildi. Bu çerçevede «TRT Çoklu Medya» , «NTV Radyo Podcast», «BBC Türkçe», «Sabah Podcast», «Deutsche Welle (Türkçe)», «Açık Radyo Podcast», gibi yayınları takip edildi. Podcast yayınlarının çok çeşitli alanlara yönelik olduğunu görüldü. (Örn: Spor Günlüğü, Usta Eller Usta Sesler, Gözüm Kulağım Sinema, vb)

Örnek Podcast uygulaması için, uygun temayı öğrencilerin motivasyon ve dil düzeylerini dikkate alarak yapılan dinlemelerin ardından «TRT Çoklu Medya Ortamı» yayını altında «Canlar Ölesi Değil» başlıklı programın 27 Aralık 2010 tarihli «Yunus Emre» konulu podcast kaydına karar verildi. Bu konunun seçilmesinde Yunus Emre'nin Türk kültürüne ve diline çok büyük katkıları tartışılmayacak bir tarihi kişilik olması etkili oldu.

«Canlar Ölesi Değil» Podcast Yayın Kimliği

Yayın Adı : CANLAR ÖLESİ DEĞİL (Web 1)

Yayının özü: TRT Ankara Radyosu yapımı olan Canlar Ölesi Değil Murat Örem'in hazırlayıp, sunduğu, edebiyat, tiyatro, müzik ve sinema gibi alanlarda aramızdan ayrılan ünlülerimizi konu alan bir program.

Bölüm : 103

Yayın yeri : TRT Radyo-1

Radyo yayın tarihi :27/12/2010

Yapımcı : Murat ÖREM, Zehra NUHOĞLU

2.1 Uygulama

Öncelikle şu soruya cevap arayarak uygulama sürdürüldü. “Seçilen podcast kaydının yabancı dil eğitim alanında kullanılabilir hale getirilmesi nasıl sağlanır?” Programa karar verdikten sonraki aşamada söz konusu kaydı Türkçe öğrenen kişilere yönelik «pedagojik kullanıma uygun» hale getirmek için çalışıldı. Bu çerçevede seçilen podcast kaydının içeriğine uygun olarak video montaj yöntemiyle bölümlere ayrılması uygun görüldü. Programın özgün hâlinde Yunus Emre'nin «Selam Olsun» şiiriyle başladıktan sonra aynı şiirin bestelenmiş şarkı hâli yer alır. Hayatını ve Türk kültürüne katkılarını içeren tanıtıcı anlatımla devam eder. Sonrasında ise hocası Taptuk Emre ile bir hatırası masalsi bir dille anlatılır. Söz konusu podcast kaydı öğrencilerin becerilerine ve dersin hedeflenen kazanımlarına göre montajlanarak bölümlere ayrılmıştır. Bu montaj işlemini «Wondershare» programı kullanılarak gerçekleştirildi. Neticede kaydın özgün hâlindeki sıralama değiştirilerek, kullanacağımız podcast daha pedagojik hale getirildi. Hazırlanan bu podcast etkinliğinin, Marmara Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde B2 Sonu C1 seviyesinde Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler ile uygulaması gerçekleştirildi. İlk olarak öğrencilerin konuya aşinalık kazanmaları için Yunus Emre'nin şiiri yer aldı (Resim 1).

Bu dünyadan gider olduk.

Kalanlara selam olsun.

Bizim için hayır dua,

Kılanlara selam olsun.

Çalışma boyunca teknik düzenlemeleri yaparken, öğrencilerin metni daha kolay algılamaları ve sonraki aşamada kullanacakları karaoke etkinliği için metinler de karaoke şeklinde düzenlenmiştir. Böylece öğrenciler arasında

metnin telaffuzuna yönelik güçlük çekenler olması durumunda tekrar etme çalışmalarında önemli bir telaffuz çalışması olarak kullanılabilir.

Resim 1

İkinci olarak Yunus'un hayatı ve kültürümüze katıklarının tanıtıldığı bölüm sunuldu (Resim 2). Burada öğrencilere Türk kültürü bağlamında farkındalık yaratma adına Yunus'un Türk dili ve kültürüne hizmetleri kısaca anlatılmaktadır.

Resim 2:

Hemen ardından da Taptuk Emre ile olan hatıralarının masalsi anlatımı yer aldı (Resim 3). Bu bölüm özellikle dinlediğini anlamaya yönelik etkinlik hazırlama amacıyla değerlendirilecektir.

Resim 3:

Özgün programa göre farklılaşan nokta son bölümde bestelenmiş şarkının yer almasıdır (Resim 4). Bu karar, öğrencinin etkinlik sonunda dinlediği şarkıdan yola çıkarak yazılı ve sözlü anlatım becerisini yansıtmayı içindir.

Resim 4:

Podcast uygulamasının teknik düzenlemeleri tamamlandıktan sonra öğrenci ve öğretmen için dinleme etkinlikleri hazırlanmıştır. Bu çalışmalar öğrencilere dağıtılmak üzere ve uygulayacak öğretmene kılavuzluk etmesi amacıyla iki farklı şekilde düzenlenmiştir (Bakınız Ek.1 ve Ek. 2)

Dinlemeye hazırlık ve dinleme etkinlikleri: Dinlemeye hazırlık etkinliği kapsamında öğrencilerin konuyla ilgili bilgilerine yönelik sorular sorulmuştur. Bu etkinlik, derse hazırlık, dinleyecekleri metne aşinalık kazanmaları, ön bilgilerini harekete geçirme ve motivasyonlarının artması açısından oldukça önemlidir (Bkz. Ek. 1, Dinlemeye Hazırlık Etkinliği). Daha sonra asıl dinleme etkinliklerinin yapılacağı bölüm verilmiştir. Bu bölümde dinlediğini anlamaya yönelik çoktan seçmeli soru yer almaktadır. Devamında analiz sentez, yorumlama gibi üst düzey dil becerilerini ortaya çıkaracak sorular bulunmaktadır (Bkz. Ek. 1, 1. ve 2. Dinleme). 3. Dinleme etkinliği

kapsamında(Bkz. Ek. 1 3. Dinleme), dinlemeden sonra öğrencilerden podcastin içeriğindeki ezgiyi dinlemeleri ve ardından bunu karaoke yardımıyla seslendirmeleri istenmiştir. Bu çalışma ileri düzey telaffuz etkinlikleri bağlamında değerlendirilmektedir. Ayrıca kültürlerarası etkileşime de nitelikli bir örnek teşkil edeceği düşünülmektedir.

Dinleme Sonrası Etkinlikleri: Dinleme sonrası etkinlikler kapsamında özellikle dinleme metninde geçen kelime, kelime grupları, deyimler, dilbilgisi yapıları, yaratıcı yazma belirtilen dil düzeyi bağlamında yapılandırılmıştır. Gerçekleştirdiğimiz dinleme sonrası etkinlikler bağlamında daha ziyade dinleme-konuşma içerikli, kelime hazinesini geliştirmeye yönelik farklı çalışmalar da yapılabilir.

3. BULGULAR

Podcast Etkinliğinin Faydaları: Türkçe podcastlar yabancı dil olarak Türkçe öğretimi konusunda muazzam bir örnek teşkil ettiğinden bu alanda uygulanması ve kullanımı yaygındır. Üzerinde çalışabileceğiniz bir podcast seçebilirsiniz. Her kitleye hitaben ve muhtelif dil seviyelerine yönelik Türkçe öğretiminde kullanılacak podcastlar mevcuttur. Kendi ritminizi gözlemleyebilir, değerlendirebilirsiniz (- istediğiniz zaman ve istediğiniz müddetçe dinleyebilirsiniz, uygulayabilirsiniz). Podcastlar Sınıfta seçip kendinize göre yapmış olduğunuz bir dinleme aktivitesi gibi değildir. Yani küçük küçük parçalardan müteşekkil bir yapısı vardır. Podcast algısı genellikle tek başınıza yaptığınız bir dinleme aktivitesi olduğu yönündedir. Bu yüzden parçalar halinde tek bir podcastı dinlemeyi açıkçası önermiyoruz. Ancak çok kısa podcastları seçebilirsiniz. Yani dinlemeyi bir seans olarak alacak olursa 2 ya da daha fazla podcastı bir seans/ bir dinleme aktivitesi içinde dinlenebilir. Podcastlar Türkçe öğretimini destekleyici, tamamlayıcı bir aktivite olarak uygulanabilir. Şayet Türkçeyi bir sınıf ortamında ya da birebir doğal ortamında öğreniyorsanız podcastlar sınıf dışında ek bir öğrenme aktivitesi olarak ya da boş zamanlarınızı Türkçe öğrenerek geçirilebilir. Podcastlar Türkçeden uzak kaldığımız zamanlarda da Türkçenizi unutmadan adına ve dili daha ileriye taşıyabilmeniz için kullanılabilir. Türkçeyi daha iyi anlayabilmeniz ve Türkçedeki muhtelif ses yapılarına kulak aşinalığı kazabilmeniz adına podcastlar Türkçe sözlü dinleme becerinizin gelişmesine katkı sağlar. Kelime öğretimi için muazzam bir araçtır. Kullanılan kelime öğretim yöntemleri arasında, podcastlar birçok kelimeyi öğrenmenize(akılda tutmanızda, hafızaya almanızda...) yardımcı olur/olanak tanır. Sıklıkla kelime öğrenmek için bir kelime defteri, listesi hazırlarız ve bunları öğrenmeye çalışırız fakat bu kelimelerin birçoğu aklımızdan uçup gider. Kelimelerin bizim açımızdan biliniyor olabilmesi(olarak addedilebilmesi) için çokça karşılaşmamız gerekmektedir. Böylelikle kelimeler ezberlenebilir./akılda tutulabilir./öğrenilebilir. Türkçedeki kelime derinliğinizi(hazinenizi)(kelime dağarcığınızın gelişmesine) arttırmaya yönelik muazzam bir kaynaktır. Podcastları yeni şeyler(i) öğrenirken bir öğrenme biçimi olarak kullanabilirsiniz.

4. YORUM VE TARTIŞMALAR

Podcast Kullanımına Ait Sınırlılıklar: Podcast'lerin dil sınıfında kullanımına dair eleştirilen yanlardan biri öğrencinin her daim öğretmene bağımlı olmasıdır; zira belirlenen ders amaçlarına, hedeflenen becerileri kazanabilecekleri uygun podcastleri bulmakta ve indirmekte zorluk yaşayacaklardır. Bazı öğrencilerin podcast

formatında dosyalarını dinleyebilecekleri cihazlara sahip olmamaları (sınıf dışında bu etkinliklerden yararlanma konusunda sıkıntı yaratır.) Öğrenci, podcast ile dil eğitimi konusunda deneyimsizse, bununla ilgili sınıfta farklı etkinlikler düzenlenmemişse ve her şeyden öte podcast dinleme süreçlerine hâkim değilse, yapılan uygulamaya basit bir dinlemeden öteye geçemeyecektir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmadan hareketle yaptığımız değerlendirmeler ışığında, öğrencilerin podcast ile yapılan uygulamalarda motivasyonlarının daha yüksek olduğunu, etkinlikleri gerçekleştirmek için hevesli oldukları gözlemlendi. Ayrıca podcast etkinliklerini tasarlarken öğretmen için de podcast kaydını eğitime hazır hale getirmek oldukça eğitici bir faaliyet olacaktır. Podcast uygulamalarıyla dinleme ve anlamaya yönelik becerileri geliştirmede çok etkili bir yöntemdir. Podcast dinleme odaklı bir etkinlik olduğundan öğrenciler duyduklarını anlamak için daha dikkatli davranacaklardır. Sınıf ortamında üzerinde çalışılan podcast öğrencilere dağıtıldıktan veya internet ortamında dinleyebilecekleri bağlantılar verildikten sonra kendileri de bu dinleme alıştırmalarını istedikleri kadar tekrarlayabilirler. Podcast etkinlikleri hem dinleme anlama, hem telaffuz, hem kelime hazinesi geliştirme, hem yaratıcı yazma becerilerini geliştirme konusunda en çok imkan sağlayan araçlardan biridir. Sonuç olarak, podcast kayıtları ile tasarlanacak etkinlikler hem gerçek hayattan kesitler sunabilecek, hem de öğrencilerin farklı ders araç gereçlerinden haberdar olmasını sağlayacaktır. Podcast etkinlikleri sayesinde yabancı dil sınıfı daha interaktif hale gelecek ve öğrenme süreci hızlanacaktır.

Yapmış olduğumuz etkinliğin ardından, bu çalışmaların başka hangi yöntemlerle öğrencilere sunulacağı konusunda fikir yürütmeye çalıştık. Bu esnada, özellikle teknolojik desteklerden yararlanarak öğrencilere sunduğumuz etkinlik çalışmalarını akıllı tahtalarda kullanılmak üzere bilgisayar ortamına taşımaya karar verdik. Bunun için hazırlamış olduğumuz etkinlikleri «Articulate» programının «Storyline» soru hazırlama yöntemiyle etkinliklerimizi interaktif hale getirdik. Bu etkinlikler Türkçe'nin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesinde akıllı tahta ortamında öğrencinin doğrudan tahtada etkin hale gelebilir.

KAYNAKÇA

STANLEY, Graham (2006). On the Internet - Podcasting: Audio on the Internet Comes of Age, TESL-EJ March 2006 Volume 9, Number 4.

BRACHET, Camille (2006) « L'appropriation des podcasts par les médias traditionnels : quels enjeux pour la production de contenus médiatiques ? », Colloque Observatoire des Mutations des Industries culturelles 25, 26 et 27 Septembre 2006. En ligne : http://www.observatoire-omic.org/colloque-icic/pdf/brachet3_1.pdf

CUQ, Jean-Pierre ve GRUCA, Isabelle (2003). Cours de didactique du français langue étrangère et seconde. Grenoble : Presses Universitaires de Grenoble.

SANCLER, Joan Valentina (2012) Le podcast, un outil favorisant les compétences orales en FLE, Synergies Venezuela n° 7 - 2012 pp. 55-65

Web 1:

<http://www.trt.net.tr/OnDemand/podcastgaleri.aspx?GaleriResimKodu=9927cccb-c190-4e77-9cde-1401da782a4a&Pn=1>

<http://www.ntvradyo.com.tr/podcast>

<http://www.dw.com/tr/dw-d%C3%BCnyasi/podcast/s-10210>

<http://www.bbc.com/turkce>

EKLER

Ek. 1: Öğrenci çalışma kağıdı

Adı:
Soyadı:
Uyruğu:

YUNUS EMRE

Seviye : B2 Sonu-C1
Hedef Kitle: Genç/Yetişkin
Etkinlik Süresi: 45 + 45 Dk

TEMA: Entelektüel ve Sanatsal Araştırma

KAZANIMLAR:

Dinleme Kazanımları:

- 1- Yapılandırılmamış, ima yoluyla belirtilen fikirleri de kapsayan belli uzunluktaki konuşmaları takip edebilir.
- 2- Standart dilin dışındaki kullanımları içeren, geniş bir çerçevede hazırlanıp yayınlanmış işitsel yayınları anlayabilir, konuşmacılar arasında ima yoluyla ifade edilen ilişki ve tutumların ince ayrıntılarını belirleyebilir.

Kültürel Kazanımlar (Kültürlerarası Hedefler): Türk ve dünya kültürüne ait tarihi şahsiyetleri tanıma

Dilbilgisi Kazanımlar: Devrik Cümle, Adlaşmış sıfat-fiiller

Dinlemeye hazırlık etkinliği

1. Etkinlik : Dinleme öncesinde aşağıdaki soruları ön bilgilerinizle cevaplamaya çalışınız.

a. Yunus Emre hakkında neler biliyorsunuz?

.....
.....

b. Yukarıdaki resim Yunus Emre'yi temsil etmektedir. Resimleri dikkatlice inceleyiniz. Kıyafetlerinden, kullandığı eşyalardan yola çıkarak hangi dönemde yaşadığını açıklayınız

.....
.....

c. Sizce Yunus Emre yaşadığı dönemde toplumun hangi tabakasına aitti?

.....
.....

1. Dinleme

1. Etkinlik: Dinlediğiniz metne göre doğru seçeneği işaretleyiniz.

-Yunus'un bu kadar tanınmasının nedeni nedir?

- Hikâyeleri ve dizeleri
- Çalışkanlığı ve odun taşımaları
- Hocasına olan sevgisi

-Yunus'un hocası kimdir?

- Tapduk Emre
- Muhyiddin Arabi
- Mevlana

-Programın adı nedir?

- Yunus Emre
- Türkmen Kocası
- Canlar Ölesi Değil

-Programın kaçınıcı bölümü?

- 100
- 102
- 107

-Yunus Emre nereye odun taşımaktadır?

- Taptuk Emre dergâhına
- Hacı Bektaş dergâhına
- Emrem Yunus dergâhına

2. Dinleme

1. Etkinlik: Aşağıdaki soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız.

a. Yunus Emre kimdir? .....

.....

b. Yunusun çilesi nasıl bitmiştir? .....

.....

c. Programın adı nedir? .....

.....

2. Etkinlik:

a. Kayıtta geçen müzik size neyi çağırıştırıyor? .....

b. Hocası Yunus Emre'yi hatırlamasaydı neler olabilirdi?

c. Metnin başındaki şiirin ana teması nedir?

- Aşk
- Doğa
- Ölüm

d. Sizin kültürünüzde vefa borcunuz olduğunu düşündüğünüz tarihi şahsiyetleri bize anlatınız.
(Çalışmaları, düşünceleri, kültürel kimliğinize katkıları...)

3. Dinleme

1. Etkinlik

Kaydımızın son bölümünde Yunus'tan nağmelere aktarılan "Selam olsun"u dinleyelim. Ardından seslendiren sanatçıya karaoke yaparak eşlik edelim.

Dinleme sonrası

1. Etkinlik : Kelime hazinesi

Verilen deyimlerin anlamlarını düşününüz. Daha sonra bu deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

- a. Nefesini tutmak b. Sesinde yankılanmak c. Vefa borcu ç. Birinin kapısını çalmak
d. Sesini çıkarmamak e. Dudaklarından dökülmek

- .....Hiçbir hareket yapamadan öylece kalakalmak
.....Bir şarkı söylemek, bir şiiri okumak, bir metni seslendirmek
.....İyilikleri görülen, kimselere duyulan minnet, şükran, bağlılık ve sadâkat
..... (Birine) Başvurmak, müracaat etmek, danışmak
.....Şikâyet etmemek, bir şey söylememek, itiraz etmemek
.....Kelimelerin yavaş, tatlı, güzel, alçak tonda, uygun veya yerinde söylenilmesi

2. Etkinlik: Aşağıdaki ifadeler metin içinde hangi anlamda kullanılmıştır? Doğru seçeneği işaretleyiniz.

a. Yola çıkarak

- Hareketle
Esinlenerek
Baslavarak

c. Deyim yerindeyse

- Doğruyu söylemek gerekirse
Kısacası
Tabiri caizse

b. Bile bile

- Körü körüne
Bilerek
Düşüncesiyle

ç. Varın gayrı siz düşünün

- Hayal edemezsiniz
Biraz da siz sıkıntısını çekin
Boşverin

3. Etkinlik: Dilbilgisi

Şiirde geçen altı çizili kelimeleri inceleyiniz.

Bu dünyadan gider olduk

Kalanlara selam olsun

Bizim için hayır dua

Kılanlara selam olsun

Ecel büke belimizi

Söyletmeye dilimizi

Hasta iken halimizi

Soranlara selam olsun

Tenim ortaya açıla

Yakasız gömlek biçile

Bizi bir asân vechile

Yuyanlara selam olsun

Azrail alır canımız

Kurur damarda kanımız

Yuyacağıın kefenimiz

Saranlara selam olsun

Selâ verile kastımıza

Gider olduk dostumuza

Namaz için üstümüze

Duranlara selam olsun

Dünyaya gelenler gider

Hergiz gelmez yola gider

Bizim halimizden haber

Soranlara selam olsun

Miskin Yunus söyler sözün

Yaş doldurmuş iki gözün

Bizi bilmeyen ne bilsin

Bilenlere selam olsun

Fiillere “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” eklerinin getirilmesiyle sıfat-fiiller yapılır. Sıfat-fiiller, sıfatlar gibi adlaşabilir. Bu türden sıfat-fiillere adlaşmış sıfat-fiil denir. Şiirde altı çizili kelimelere dikkat ediniz. Bu kelimeler adlaşmış sıfat-fiillere birer örnektir.

Örnek:

Gelen adamı tanıyorum.

sıfat-fiil

Geleni tanıyorum.

adlaşmış sıfat-fiil

4. Etkinlik: Altı çizili kelimelerden adlaşmış sıfat-fiil olanları işaretleyiniz

- Bu ay ödenecek faturaları şu dosyaya koydum.
- O, hep görünmez ardını merak etmiştir
- Bu ay ödenecekleri şu dosyaya koydum.
- Unutulmuş anıların hatırlatılması bazen ilginç olabiliyor.
- Çözemediklerini bana sor.
- Öğretmenim; "Bilenle bilmeyen bir olmaz", derdi.

5. Etkinlik: Aşağıda Yunus Emre metninde geçen cümleler verilmiştir. Bu cümlelerde geçen altı çizili fillerin bulunduğu yere dikkat ediniz.

-Yunus Emre'nin dizeleriyle ve o dizelerin Esin Avşar'ın sesinde yankılanan güzelliğiyle selamladık sizleri bugün.

-Yunus Emre'nin dizelerinden, yola çıkarak adını koyduğumuz programımızda deyim yerindeyse Türkmen kocası ve halk bilgisi Emrem Yunus'u hatırlayıp anıyoruz vefa borcumuzu ödeyemeyeceğimizi bile bile...

Türkçede yüklemi cümle sonunda bulunan cümle kurallı cümle, cümle sonunda başka bir ögesi bulunan cümle ise devrik cümledir. Yukarıdaki cümlelerde geçen altı çizili fillere devrik cümleye birer örnektir.

Örnek;

Kurallı cümle

Devrik cümle

Buradan gidin!	→	Gidin Buradan!
Çok şükür sınavı kazandım.	→	Çok şükür kazandım sınavı.
Dün gece seni arayan bendim.	→	Bendim dün gece seni arayan.
Merdivenlerden sessiz çık.	→	Sessiz çık merdivenlerden.
Artık ağzından şu baklayı çıkar.	→	Çıkar ağzından şu baklayı artık.

6. Etkinlik: Aşağıda Yunus Emre metninden alınmış bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölümde bulunan devrik cümleleri belirleyiniz ve devrik cümledeki fiilin altını çiziniz.

Sevgili dinleyiciler Anadolu'nun hangi köşesine gitseniz, hangi kapıyı çalsanız, kime Yunus Emre deseniz size anlatacak çok hikâyeleri vardır. Kimi Hacı Bektaş'tan, kimi Taptuk Emre'nin dergâhına kırk yıl boyunca kalem gibi, elif gibi dosdoğru odunları sesini çıkarmadan taşıdığından söz edecektir Yunus Emre'nin o çok bilinen hikâyede olduğu gibi. Gözleri görmekte zorlanan Taptuk Emre'nin önüne yatan Yunus, Taptuk Emre'nin içeri girerken ayaklarına takılır. "Kim bu?" diye sorar Taptuk Emre yanındakilere. "Yunus" derler Taptuk Emre'ye. O anda herkes nefesini tutar, bekler. "Hangi Yunus?" diye soracak olursa Taptuk Emre, çilesi bitmemiş demektir Yunus'un... Ancak korkulan olmaz ve unutulmaz soru dökülür dudaklarından Taptuk Emre'nin: "Bizim Yunus mu?" diye. O anda olan biteni varın gayrı siz düşünün sevgili dinleyiciler.

7. Etkinlik: yaratıcı yazma

1. aşama: 4 kişilik gruplar oluşturalım. Gurubun her üyesi

“Selam olsun” ifadesini anlamlı bir ifadeye tamamlaması beklenmektedir.

Oluşturduğunuz dörtlüğü gurup sözcünüz okuyacak

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Ya da

..... selam olsun

..... selam olsun

..... selam olsun

..... selam olsun

şeklinde düzenleyebilirsiniz.

2. aşama: Oluşturduğunuz dörtlüğü nağmelerle seslendiriniz.

Ek. 2: Öğretmen cevap anahtarı

7. Etkinlik: yaratıcı yazma

1. aşama: 4 kişilik gruplar oluşturalım. Gurubun her üyesi

“Selam olsun” ifadesini anlamlı bir ifadeye tamamlaması beklenmektedir.

Oluşturduğunuz dörtlüğü gurup sözcünüz okuyacak

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Ya da

..... selam olsun

..... selam olsun

..... selam olsun

..... selam olsun

şeklinde düzenleyebilirsiniz.

2. aşama: Oluşturduğunuz dörtlüğü nağmelerle seslendiriniz.

1. Dinleme

1. Etkinlik: Dinlediğiniz metne göre doğru seçeneği işaretleyiniz.

- Yunus'un bu kadar tanınmasının nedeni nedir?
 Hikâyeleri ve dizeleri
 Çalışkanlığı ve odun taşımaları
 Hocasına olan sevgisi

- Yunus'un hocası kimdir?
 Tapduk Emre
 Muhyiddin Arabi
 Mevlana

- Programın adı nedir?
 Yunus Emre
 Türkmen Kocası
 Canlar Ölesi Değil

- Programın kaçınıcı bölümü?
 100
 103
 107

- Yunus Emre nereye odun taşımaktadır?
 Tapduk Emre dergâhına
 Hacı Bektaş dergâhına
 Emrem Yunus dergâhına

2. Dinleme

1. Etkinlik: Aşağıdaki soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız.

- a. Yunus Emre kimdir? .....
- .....
- b. Yunusun çilesi nasıl bitmiştir? .....
- .....
- c. Programın adı nedir? .....
- .....

2. Etkinlik:

- a. Kayıtta geçen müzik size neyi çağrıştırıyor? .....
- b. Hocası Yunus Emre'yi hatırlamasaydı neler olabilirdi?
- c. Metnin başındaki şiirin ana teması nedir?
 Aşk
 Doğa
 Ölüm
- d. Sizin kültürünüzde vefa borcunuz olduğunu düşündüğünüz tarihi şahsiyetleri bize anlatınız.
(Çalışmaları, düşünceleri, kültürel kimliğinize katkıları...)

3. Dinleme

1. Etkinlik

Kaydımızın son bölümünde Yunus'tan nağmelere aktarılan "Selam olsun"u dinleyelim. Ardından seslendiren sanatçıya karaoke yaparak eşlik edelim.

Dinleme sonrası

1. Etkinlik : Kelime hazinesi

Verilen deyimlerin anlamlarını düşününüz. Daha sonra bu deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz.

a. Nefesini tutmak b. Sesinde yankılanmak c. Vefa borcu ç. Birinin kapısını çalmak

d. Sesini çıkarmamak e. Dudaklarından dökülmek

a. Nefesini tutmak	..Hiçbir hareket yapamadan öylece kalakalmak
b. Sesinde yankılanmak	..Bir şarkı söylemek, bir şiiri okumak, bir metni seslendirmek
c. Vefa borcu	..İyilikleri görülen, kimselere duyulan minnet, şükran, bağlılık ve sadakat
ç. Birinin kapısını çalmak	.. (Birine) Başvurmak, müracaat etmek, danışmak
d. Sesini çıkarmamak	..Şikâyet etmemek, bir şey söylememek, itiraz etmemek
e. Dudaklarından dökülmek	..Kelimelerin yavaş, tatlı, güzel, alçak tonda, uygun veya yerinde söylenilmesi

2. Etkinlik: Aşağıdaki ifadeler metin içinde hangi anlamda kullanılmıştır? Doğru seçeneği işaretleyiniz.

a. Yola çıkarak

Hareketle
☒ Esinlenerek
Başlayarak

c. Deyim yerindeyse

Doğruyu söylemek gerekirse
Kıscası
☒ Tabiri caizse

b. Bile bile

Körü körüne
☒ Bilerek
Düşüncesiyle

ç. Varın gayrı siz düşünün

☒ Hayal edemezsiniz
Biraz da siz sıkıntısını çekin
Boşverin

3. Etkinlik: Dilbilgisi

Şiirde geçen altı çizili kelimeleri inceleyiniz.

Bu dünyadan gider olduk

Kalanlara selam olsun

Bizim için hayır dua

Kılanlara selam olsun

Ecel büke belimizi

Söyletmeye dilimizi

Hasta iken halimizi

Soranlara selam olsun

Tenim ortaya açıla

Yakasız gömlek biçile

Bizi bir asân vechile

Yuyanlara selam olsun

Azrail alır canımız

Kurur damarda kanımız

Yuyacağın kefenimiz

Saranlara selam olsun

Selâ verile kastımıza

Gider olduk dostumuza

Namaz için üstümüze

Duranlara selam olsun

Dünyaya gelenler gider

Hergiz gelmez yola gider

Bizim halimizden haber

Soranlara selam olsun

Miskin Yunus söyler sözün

Yaş doldurmuş iki gözün

Bizi bilmeyen ne bilsin

Bilenlere selam olsun

Fiillere “-an, -ası, -mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” eklerinin getirilmesiyle sıfat-fiiller yapılır. Sıfat-fiiller, sıfatlar gibi adlaşabilir. Bu türden sıfat-fiillere adlaşmış sıfat-fiil denir. Şiirde altı çizili kelimelere dikkat ediniz. Bu kelimeler adlaşmış sıfat-fiillere birer örnektir.

Örnek:

Gelen adamı tanıyorum.

sıfat-fiil

Geleni tanıyorum.

adlaşmış sıfat-fiil

4. Etkinlik: Altı çizili kelimelerden adlaşmış sıfat-fiil olanları işaretleyiniz

- Bu ay ödenecek faturaları şu dosyaya koydum.
- O, hep görünmez ardını merak etmiştir
- Bu ay ödenekleri şu dosyaya koydum.
- Unutulmuş anıların hatırlatılması bazen ilginç olabiliyor.
- Çözemediklerini bana sor.
- Öğretmenim; "Bilenle bilmeyen bir olmaz", derdi.

5. Etkinlik: Aşağıda Yunus Emre metninde geçen cümleler verilmiştir. Bu cümlelerde geçen altı çizili fillerin bulunduğu yere dikkat ediniz.

-Yunus Emre'nin dizeleriyle ve o dizelerin Esin Avşar'ın sesinde yankılanan güzelliğiyle selamladık sizleri bugün.

-Yunus Emre'nin dizelerinden, yola çıkarak adını koyduğumuz programımızda deyim yerindeyse Türkmen kocası ve halk bilgisi Emrem Yunus'u hatırlayıp anıyoruz vefa borcumuzu ödeyemeyeceğimizi bile bile...

Türkçede yüklemi cümle sonunda bulunan cümle kurallı cümle, cümle sonunda başka bir ögesi bulunan cümle ise devrik cümledir. Yukarıdaki cümlelerde geçen altı çizili fillere devrik cümle birer örnektir.
Örnek;

Kurallı cümle

Devrik cümle

Buradan gidin!

Gidin Buradan!

Çok şükür sınavı kazandım.

Çok şükür kazandım sınavı.

Dün gece seni arayan bendim.

Bendim dün gece seni arayan.

Merdivenlerden sessiz çık.

Sessiz çık merdivenlerden.

Artık ağzından şu baklayı çıkar.

Çıkar ağzından şu baklayı artık.

6. Etkinlik: Aşağıda Yunus Emre metninden alınmış bir bölüm bulunmaktadır. Bu bölümde bulunan devrik cümleleri belirleyiniz ve devrik cümledeki fiilin altını çiziniz.

Sevgili dinleyiciler Anadolu'nun hangi köşesine gitseniz, hangi kapıyı çalsanız, kime Yunus Emre deseniz size anlatacak çok hikâyeleri vardır. Kimi Hacı Bektaş'tan, kimi Taptuk Emre'nin dergâhına kırk yıl boyunca kalem gibi, elif gibi dosdoğru odunları sesini çıkarmadan taşıdığından söz edecektir Yunus Emre'nin o çok bilinen hikâyede olduğu gibi. Gözleri görmekte zorlanan Taptuk Emre'nin önüne yatan Yunus, Taptuk Emre'nin içeri girerken ayaklarına takılır. "Kim bu ?" diye sorar Taptuk Emre

yanındakilere. “Yunus” **derler** Taptuk Emre’ye. O anda herkes nefesini tutar, bekler. “Hangi Yunus?” diye soracak olursa Taptuk Emre, çilesi **bitmemiş demektir** Yunus'un... Ancak korkulan **olmaz** ve unutulmaz soru **dökülür** dudaklarından Taptuk Emre'nin: “Bizim Yunus mu?” diye. O anda olan biteni varın gayrı siz **düşünün** sevgili dinleyiciler.

7. Etkinlik: yaratıcı yazma

1. *aşama*: 4 kişilik gruplar oluşturalım. Gurubun her üyesi

“Selam olsun” ifadesini anlamlı bir ifadeye tamamlaması beklenmektedir.

Oluşturduğunuz dörtlüğü gurup sözcünüz okuyacak

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Selam olsun.....

Ya da

..... selam olsun

..... selam olsun

..... selam olsun

..... selam olsun

şeklinde düzenleyebilirsiniz.

2. *aşama*: Oluşturduğunuz dörtlüğü nağmelerle seslendiriniz.